

[Marianne Jelved]

ledningerne, som andre lande ville satse på. Den diskussion har været ført flere gange. Der er intet nyt i det.

Endelig bad vi om i den pressemeddelelse, jeg refererede til, at det også skulle fremgå af en sådan prioriteringsplan, hvor hurtigt man i praksis kunne gennemføre tingene, og der er også sat årstal osv. på, og man er kommet væk fra – og vi skal væk fra – datofikseringer, når vi taler om miljø. Vi kan nemlig ikke dirigere med naturen, som nogle af os måske kunne ønske det. Naturlovene har deres egen inert, og det er dem, vi nogle gange er oppe imod. Vi kan ikke forvente de store, voldsomme resultater meget hurtigt, og derfor er det rigtigt, som bl.a. miljøministeren har sagt mange gange, at vi skal handle nu og tænke langsigtet.

Arbejdsgangene i miljøsager har været præget af, at problemer opstår eller pludselig bliver meget synlige, at Folketinget dernæst træffer beslutninger, og så skal beslutningerne føres ud i livet af ministeren, og så skal resultaterne helst kunne dokumenteres her og nu. Interessen i Folketinget har i en vis udstrækning gået på enkeltsager og beslutninger her i salen, og vi har ikke beskæftiget os så forfærdelig meget med, hvordan vi kan tilrettelægge en miljøpolitik, så problemerne synliggøres for den enkelte, og således at de, der er involveret i løsning af problemerne, også kommer til at arbejde med på løsningen af dem. Det er noget utrolig centralt for Det Radikale Venstre.

Forbud, påbud, regulering, kontrol har været krumtapper i miljøpolitikken. Men det er ikke nok, og det er i særdeleshed ikke godt nok. Ansvar skal placeres hos dem, der har ansvaret, og de skal aktivt involveres i løsningen af opgaverne, ellers kommer vi aldrig videre end til oprydning, fortynding, spredning og deponering – alt det, vi er enige om at være imod. Så får vi aldrig integreret miljøpolitikken i hverdagen og heller ikke i produktionen. Folketinget skal fastlægge målene, befolkningen skal være med til at vælge og finde de metoder, der kan bruges. Det offentliges forbuds-, påbuds- og kontrolsystem skal vægtes på en anden måde, så det i større omfang bliver det offentlige, der er rådgiver og vejleder for brugere og borgere til en løsning af disse problemer, og for at vi kan nå fælles mål.

Hertil er en stadig og nuanceret offentlig debat om hele miljøområdet en vigtig bestanddel

– det er nødvendigt. Information, viden og holdninger kommer ikke som åbenbaringer ud af den blå luft, og derfor er Danmarks Naturfredningsforenings og andre lignende foreningers arbejde af uvurderlig betydning også for politikerne i Folketinget, og derfor er politiske debatter, som vi f.eks. har det i dag, om miljøet også af stor vigtighed.

I 1985 blev der lavet en aftale mellem den daværende regering og landbruget om det, der senere blev vedtaget her i Folketinget som NPO-planen. Landbruget var godt i gang, og så sker der det, at der kommer en del røre, jeg tør næsten ikke sige det, for der kommer døde hummere i fjernsynet i efteråret 1986, og det affødte som bekendt lange diskussioner og debatter i Folketinget. Vandmiljøplanen blev vedtaget 30. april 1987. Vandmiljøplanen er altså ét og et halvt år gammel.

Jeg har på den radikale gruppes vegne haft temmelig meget at gøre med landbrug og miljøsager i det forløbne år. Jeg vil godt her sige tak til danske landmænd for et utrolig lærerigt år. Det er gået op for mig, at det er nemt nok at træffe store og vigtige beslutninger her i salen. Men kunsten i det politiske arbejde er at få tilrettelagt miljøarbejdet på en sådan måde, at vi får alle involverede med. Derfor havde jeg et måske lidt utraditionelt samarbejde, men det var et godt samarbejde, i foråret 1988 med landbrugsministeren, den forhenværende miljøminister og landbruget om vandmiljøplanens gennemførelse. Derfor brugte den radikale folketingsgruppe meget tid på at diskutere hele dette problemkompleks i foråret 1988. Valget afbrød arbejdet. Jeg vil gerne her rette en varm tak til miljøministeren for, at det arbejde er blevet gjort færdigt, og for, at det, jeg sagde fra denne talerstol den 7. april 1988, hvor der var en anden forespørgselsdebat rettet til statsministeren og landbrugsministeren om det samme emne, om, at udgangspunktet er de 9 måneder i vandmiljøplanen, arbejdes der på. Det vil altså sige at få en metode, således at man hensigtsmæssigt kan lave, hvad der også står i vandmiljøplanen, en konkret vurdering af behov for opbevaringskapacitet for de enkelte landbrug. Det er nu lykkedes, og det er jeg glad for.

Vandmiljøplanen og handlingsplanen fra januar 1987 bygger på en del viden og en del skøn, og navnlig på grund af det sidste indgår det i planen, at den skal revurderes i 1990. Mi-